

ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

17 вересня 2020 року

м. Львів

№ 63/40-рк/к

Іваничівська селищна рада
вул. Грушевського, 13
смт. Іваничі
Волинська область, 45300

Рекомендації щодо припинення
бездіяльності, яка містить ознаки
порушення законодавства про
захист економічної конкуренції

Західним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) згідно зі статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та статтею 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», здійснюється контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування під час визначення виконавців послуг у сфері поводження з побутовими відходами, зокрема вивезення твердих побутових відходів та встановлено наступне.

Відповідно до законодавства про захист економічної конкуренції одним із завдань Антимонопольного комітету України є участь у формуванні та реалізації конкурентної політики, в частині контролю за прийняттям органами місцевого самоврядування рішень, які мають вплив на конкуренцію.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Згідно з частиною першою статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, зазначеним законом та іншими законами.

Органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на певній території та державних інтересів, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Іваничівська селищна рада (надалі – Селищна рада) (вул. Грушевського, 13 смт. Іваничі, Волинської області 45300) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування, код ЄДРПОУ 04335186.

Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Рішенням Іваничівської селищної ради від 14.12.2017 року № 21/3 затверджено Регламент селищної ради.

У розумінні абзацу одинадцятого статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Іваничівська селищна рада є органом місцевого самоврядування.

Регулювання відносин у сфері здійснення операцій поводження з побутовими відходами ґрунтується на підставі Законів України «Про житлово-комунальні послуги», «Про благоустрій населених пунктів», «Про відходи», Правил надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 року № 1070 (надалі – Правила), Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173 (надалі – Порядок), Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 року № 1010.

В територіальних межах Іваничівської селищної ради послуги з вивезення твердих побутових відходів впродовж 2017-2020 років надає Виробниче управління житлово-комунального господарства смт. Іваничі (надалі – ВУЖКГ).

Згідно із пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.

Відповідно до статті 35-1 Закону України «Про відходи» збирання та перевезення побутових відходів у межах певної території здійснюються юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до пункту 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Отже, міські, селищні, сільські ради є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами, який безпосередньо надає послуги збирання та перевезення побутових відходів.

Відповідно до пункту 4 Правил, виконавець послуг з вивезення побутових відходів визначається на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173. У пункті 1 Порядку зазначено, що: «Цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту».

Відповідно до Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку, встановленому законом, виконавчим органом місцевого самоврядування суб'єкта співробітництва у формах, передбачених Законом України «Про співробітництво територіальних громад».

Порядком затверджений вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.

Як встановлено територіальним відділенням, Іваничівська селищна рада прийняла рішення від 24.03.2017 року №12/6 (надалі – Рішення) про проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Іваничівської селищної ради. Іваничівською селищною радою відповідно до протоколу засідання конкурсної комісії від 15.05.2017 № 1 та Рішення було укладено договір (надалі – Договір) з ВУЖКГ від 16.05.2017 року про надання послуг з вивезення побутових відходів в смт. Іваничі. Згідно з пунктом 8 строк дії Договору з 16.05.2017р. до 15.05.2018р.

Пунктом 32 Порядку (в редакції до 01.05.2019 року) було передбачено, що протягом десяти днів після припинення договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту проводиться новий конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів на території, визначеній таким договором.

Також підпунктом 9.3 пункту 9. Договору було передбачено, що дія Договору припиняється, зокрема у разі закінчення строку на який його укладено.

Водночас, Іваничівською селищною радою після закінчення строку дії договору не був проведений конкурс на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території Іваничівської селищної ради.

Послуги з вивезення побутових відходів на території Іваничівської селищної ради на даний час надає ВУЖКГ без проведення відповідного конкурсу всупереч вимогам пункту 3 Правил.

Отже, орган місцевого самоврядування надав право ВУЖКГ на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Іваничівської селищної ради.

Таким чином, ВУЖКГ, отримавши право на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Іваничівської селищної ради, здобуло перевагу над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок зовнішніх факторів – впливу органу місцевого самоврядування.

Згідно зі статтею 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.

Переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.

Одним з основних критеріїв, за якими відбувається вибір переможця конкурсу, є, зокрема, вартість надання послуг з вивезення побутових відходів (перевага надається учасникові, що пропонує найменшу вартість надання послуг).

Потенційними конкурентами для ВУЖКГ на ринку надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Іваничівської селищної ради, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають зазначені послуги в найближчих населених пунктах, зокрема: Виробниче управління комунального господарства житлово-комунального об'єднання Нововолинської міської ради, товариство з обмеженою відповідальністю «Еталон» м. Горохів, Виробниче управління житлово-комунального господарства смт. Локачі, які територіально найбільш наближені до місця розташування смт. Іваничі та населених пунктів, які входять до Іваничівської селищної ради.

Отже, вищенаведені норми законодавства України вказують на необхідність сприяння з боку органів місцевого самоврядування розвитку конкуренції у сфері житлово-комунального господарства на території розташування відповідних територіальних громад, які вони представляють, та від імені і в інтересах яких здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до усунення конкуренції.

Згідно з частиною третьою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю забороняється.

Враховуючи вищевикладене, бездіяльність Іваничівської селищної ради щодо не проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах населених пунктів Іваничівської селищної ради в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.

Як наслідок, Іваничівська селищна рада, не провівши конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових у територіальних межах населених пунктів Іваничівської селищної ради в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року № 1173, не допустила конкуренцію на ринку послуг з вивезення твердих побутових відходів.

Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи Антимонопольного комітету України мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищезазначене, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний Комітет України» та пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. Іваничівській селищній раді (вул. Грушевського, 13 смт. Іваничі, Волинська область 45300, код ЄДРПОУ 04335186) припинити бездіяльність, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною

першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Іваничівської селищної ради у відповідності до вимог законодавства України, а саме на конкурсних засадах.

2. Про результати розгляду зазначених рекомендацій повідомити територіальне відділення у двохмісячний строк з дня їх отримання та надати територіальному відділенню документи, що підтверджують виконання рекомендацій територіального відділення.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.

Голова адміністративної колегії

Р.В. Лещишин